

בש"פ 8179/14 - מדינת ישראל נגד פלוני

בבית המשפט העליון

בש"פ 8179/14

לפני: כבוד השופטת ד' ברק-ארז

המבקשת: מדינת ישראל

נ ג ד

המשיב: פלוני

בקשה להארכת מעצר שמינית של המשיב בתשעים ימים לפי סעיף 62 לחוק סדר הדין הפלילי (סמכויות אכיפה - מעצרים), התשנ"ו-1996

בשם המבקשת: עו"ד ארז בן-ארויה

בשם המשיב: עו"ד נועם בונדר

החלטה

1. לפני בקשה להארכת מעצר שמינית של המשיב לפי סעיף 62 לחוק סדר הדין הפלילי (סמכויות אכיפה - מעצרים), התשנ"ו-1996, החל מיום 8.12.2014, בתשעים יום נוספים או עד למתן פסק דין בתפ"ח 17416-07-12 בבית המשפט המחוזי בבאר שבע, לפי המוקדם.

רקע והליכים קודמים

2. ביום 9.7.2012 הוגש נגד המשיב כתב אישום בבית המשפט המחוזי בבאר שבע, אשר ייחס לו עבירות רבות של אינוס, מעשי סדום, מעשים מגונים, תקיפה בנסיבות מחמירות, תקיפת קטינה ואיומים, שאותן ביצע לפי הנטען בבתו, ילידת 1994, בעודה קטינה (להלן: המתלוננת). כמו כן, הואשם המשיב בעבירה של הפרעה לשוטר במילוי תפקידו. ההליכים והעובדות העומדים בבסיס הליך זה נסקרו לא אחת על ידי בית משפט זה בהחלטותיו הקודמות בעניין זה, כמפורט בהמשך, ועל כן יובאו כאן בקצרה.

3. כתב האישום שהוגש כנגד המשיב כלל שלושה אישומים. על פי המתואר באישום הראשון, בין השנים 2008 ל-2012 נהג המשיב לאנוס את המתלוננת, לבצע בה מעשי סדום ומעשים מגונים, ופעם אחת אף הכה אותה באלימות קשה משום שסירבה לגלח את שער ערוותה לבקשתו. על פי המתואר באישום השני, המשיב נהג להכות את המתלוננת במשך שנים רבות, מאז הייתה בגן. בין היתר, צוין כי המשיב נהג לחבוט בגופה של המתלוננת במטאטא ובמגב, ולהצליף בגופה ובראשה עם כבל חשמל, ולגרום לה חבלות של ממש, וכן לזרוק כיסא על ראשה. באירוע מסוים שפך המשיב על ידיה של המתלוננת מרק חם, כך שנגרמו לה כוויות. בעקבות חלק מן המקרים נזקקה המתלוננת לטיפול רפואי. כאשר המתלוננת אמרה למשיב כי תספר על מעשיו, איים עליה כי "ישלח אותה שוב" לבית החולים. על פי המתואר באישום השלישי, המשיב סירב לשתף פעולה עם שוטרים שהגיעו לעצור אותו ביום 26.6.2012, התחבא מפניהם וסירב לפתוח להם את הדלת.

4. בד בבד עם הגשת כתב האישום הגישה המדינה בקשה למעצרו של המשיב עד תום ההליכים המשפטיים בעניינו. ביום 18.7.2012 קבע בית המשפט המחוזי כי קיימות ראיות לכאורה משמעותיות כנגד המשיב, וכי נשקפת ממנו מסוכנות גבוהה אשר לא ניתנת ליישוב באמצעות חלופת מעצר כלשהי. בהתאם לכך, הורה בית המשפט המחוזי על מעצרו של המשיב עד תום ההליכים נגדו (מ"ת 17436-07-12, הנשיא י' אלון). המשיב הגיש שתי בקשות לעיון חוזר בהחלטה זו. בבקשתו הראשונה הוא טען כי קיים כרסום של ממש בראיות, בשל הודעה שמסרה המתלוננת בפני עובדת סוציאלית ולפיה בדתה את הכול מליבה. ביום 30.7.2012 דחה בית המשפט המחוזי את בקשתו של המשיב, בהתבססו על חקירה מאוחרת יותר של המתלוננת. מסקנתו של בית המשפט המחוזי הייתה שהמתלוננת חזרה בה מתלוננתה מחשש שתנוודה ממשפחתה (השופטת ח' סלוטקי). בית משפט זה דחה ערר שהוגש על החלטה זו (בש"פ 6253/12, השופט ח' מלצר). לאחר מכן המשיב הגיש בקשה נוספת לעיון חוזר לבית המשפט המחוזי, בבקשה לבחינת חלופת מעצר. בקשה זו נדחתה גם היא ביום 7.3.2013 (השופט נ' אבו טהה).

5. משלא הסתיים משפטו של המשיב בתום תשעה חודשים, הגישה המדינה בקשה להארכת מעצרו בתשעים ימים נוספים. ביום 3.4.2013 קיבל בית משפט זה את הבקשה, והורה על הארכת מעצרו של המשיב (בש"פ 2158/13, השופט י' עמית). בסמיכות לכך, הגיש המשיב בקשה נוספת לעיון חוזר לבית המשפט המחוזי, שבה הציע חלופת מעצר נוספת בבית אמו בפיקוח ארבעה מפקחים ובתנאים מגבילים נוספים. ביום 2.5.2013 דחה בית המשפט המחוזי את הבקשה לעיון חוזר, וקבע כי החלופה נבחנה בעבר, ונדחתה (השופט נ' אבו טהה). המשיב הגיש ערר על ההחלטה לבית משפט זה, שקבע כי על המשיב לפנות לבית המשפט המחוזי לאחר מתן עדותה של המתלוננת. באותו שלב, כך נקבע, יוזמן תסקיר בעניינו כדי לאפשר בחינה של חלופות מעצר אפשריות (בש"פ 3538/13, השופט א' רובינשטיין). ביום 4.7.2013 ובטרם נשמעה עדותה של המתלוננת, הוארך מעצרו של המשיב בתשעים ימים נוספים, בהסכמתו (בש"פ 4782/13, השופט נ' סולברג).

6. בסמוך לאחר מכן הגיש המשיב בקשה נוספת לעיון חוזר לבית המשפט המחוזי, ובמסגרתה טען כי כיוון שהמתלוננת עזבה את הארץ יש לשחררו לחלופת מעצר, מאחר שלא נשקפת לה עוד מסוכנות ממנו, ושמסוכנותו היא

כלפיה בלבד. בית המשפט המחוזי דחה בקשה זו ביום 25.7.2013, וקבע שהמסוכנות הנשקפת מהמשיב אינה רק כלפי המתלוננת, וכי קיים חשש לשיבוש הליכי משפט מצידו, בנסיבות שבהן המתלוננת עזבה את הארץ בסמוך למתן עדותה, וייתכן שלא מרצונה (השופטת ח' סלוטקי). גם על החלטה זו הוגש ערר. בדונו בערר קבע בית משפט זה כי אין הוכחות ממשיות לכך שהמשיב "הבריח" את המתלוננת, והורה על עריכת תסקיר בעניינו אשר יבחן אם מסוכנותו ממוקדת רק במתלוננת, וכן יבחן אפשרויות של חלופות מעצר (בש"פ 5371/13, השופט א' רובינשטיין).

7. ביום 27.8.2013 התקבל תסקיר שירות המבחן בעניינו של המשיב, אשר לא המליץ על שחרורו. שירות המבחן העריך את מסוכנותו של המשיב ככזו שחלה לא רק כלפי המתלוננת, וציין כי חלופת המעצר שהוצעה אינה מאיינת את מסוכנותו, אלא אף מעצימה את רמת הסיכון. בית המשפט המחוזי דחה באותו יום את בקשתו של המשיב שלא לקבל את המלצת שירות המבחן, וקבע כי אין לשחררו לחלופת מעצר (השופט מ' לוי).

8. ביום 17.9.2013 האריך בית משפט זה את מעצרו של המשיב בתשעים ימים נוספים, בהסכמת בא-כוחו (בש"פ 6194/13, השופט ח' מלצר). ביום 6.2.2014 בית משפט זה חזר והאריך את מעצרו של המשיב בשבעים ימים נוספים, לאחר קבלת מספר הודעות מעדכנות מהמדינה אודות מצבו של ההליך העיקרי, וללא הסכמת המשיב (בש"פ 8612/13, השופט א' שהם). לאחר מכן, נעתר בית משפט זה לשתי בקשות נוספות להארכת מעצרו של המשיב, גם הן ללא הסכמתו (בש"פ 1451/14, השופט נ' סולברג, בש"פ 3740/14, השופט צ' זילברטל). ההחלטה האחרונה של בית משפט זה בעניינו של המשיב התקבלה ביום 7.9.2014, ובה הוא הורה על מעצרו של המשיב בתשעים ימים נוספים, שלא בהסכמתו, בשים לב למצבו של התיק העיקרי שנראה באותה עת כמתקרב לסיומו (בש"פ 5704/14, השופט ס' ג'ובראן).

ההליך העיקרי

9. כפי שצוין גם בהחלטתו הקודמת של בית משפט זה, שמיעת ההוכחות בתיק העיקרי החלה בחודש יוני 2013, ועד לחודש אוקטובר באותה שנה התקיימו מספר דיוני הוכחות. לאחר מכן, חל עיכוב בשמיעת ההוכחות בשל עזיבתה של המתלוננת את הארץ, כפי שצוין לעיל. בחודש פברואר 2014 אותרה המתלוננת, עדותה נשמעה והיא נחקרה בחקירה נגדית. ביום 5.10.2014 הסתיימה גם חקירתו של המשיב, והעידו שני עדים מטעמו.

10. בשלב מסוים עלתה בקשה מטעם המשיב לעיין בתיק האישי של המתלוננת מהפנימייה שבה למדה. לאחר מספר דיונים, הגשת סיכומים וקבלת עמדתה של המתלוננת באשר לבקשה זו, הורה בית המשפט המחוזי ביום 5.10.2014 על המצאת חומר חקירה זה, ונקבעו שלושה דיוני הוכחות נוספים למהלך חודש ינואר לצורך שמיעת עדים מטעם ההגנה.

הבקשה

11. המדינה טוענת כי מסוכנותו של המשיב גבוהה – גם כלפי המתלוננת אך גם כלפי אחרים. היא מציינת שכך התרשם גם שירות המבחן, וכי העבירות שביצע הן רבות וחמורות. לטענת המדינה, בתי המשפט נדרשו שוב ושוב לעניינו של המשיב, בדיוני מעצרים, בבקשות לעיון חוזר ובבקשות להארכת מעצר, וכל הערכאות שבו והתרשמו ממסוכנותו

הרבה, אשר לא ניתנת לאיון בחלופת מעצר, כמו גם מן החשש לשיבוש הליכי משפט. לטענת המדינה, העובדה שהמתלוננת סיימה את עדותה לא מאיינת חשש זה, במיוחד לנוכח הבקשה לעיין בחומרים נוספים הנוגעים לה. המדינה מציינת עוד כי התיק מצוי ב"ישורת האחרונה", וכי נוכח העונש החמור הצפוי למשיב אם יורשע ישנו חשש כי הוא יימלט מאימת הדין.

12. המשיב מתנגד לבקשה. הוא מצביע על תקופת מעצרו הממושכת מאד וטוען כי, מכל מקום, אין לו כל ידיעה באשר למקום הימצאה של המתלוננת, שממילא אף סיימה להעיד. בא-כוח המשיב מצייין כי הבקשה הנוגעת לקבלת מידע מן הפנימייה עשויה להיתקל בקשיים, ולכן ייתכן שלא יהיה מוצא מהזמנת עובדי המוסד לעדות, מה שיכול להשליך על משך הדיונים. בא-כוח המשיב סבור גם שסיומה של פרשת התביעה מחליש מאד את החשש לשיבוש הליכי משפט, והוא חוזר ומפנה לחלופת המעצר שהוצעה בבית אמו של המשיב.

13. בהודעה מעדכנת אשר הוגשה בעניין זה, בהמשך לדיון, ציינה המדינה כי תיקה האישי של המתלוננת טרם הועבר לבית המשפט המחוזי, וכי טרם ידוע מועד מסירתו. עוד נאמר כי התיק האישי המצוי בפנימייה כולל חומר הנוגע למישור הלימודי בלבד.

דיון והכרעה

14. ההכרעה בבקשה להארכה שמינית של תקופת המעצר מעבר לתקופה הסטטוטורית של תשעה חודשים אינה קלה - בשים לב לכך שחלופה הזמן משליך על נקודת האיזון בין זכותו של הנאשם לחירות לבין האינטרס הציבורי שהצדיק מלכתחילה את מאסרו (ראו למשל: בש"פ 5510/11 מדינת ישראל נ' אדרי, פסקה 9 (1.8.2011); בש"פ 1025/09 מדינת ישראל נ' חייבטוב (12.3.2009)). הדברים נכונים גם למקרה זה.

15. חרף הקושי הכרוך בכך, הגעתי לכלל מסקנה כי התוצאה הראויה במקרה זה היא הארכת מעצרו של המשיב. ביסודו של דבר, הטעם לדבר הוא מסוכנותו הרבה של המשיב, כפי שהיא עולה מכתב האישום כמו גם מן התסקיר של שירות המבחן. לא ניתן להתעלם מכך שהתסקיר התייחס לכך שמסוכנותו של המשיב אינה מוגבלת למתלוננת. אכן, העבירות המיוחסות למשיב הן מהחמורות שבדין הפלילי, וכוללות שילוב של עבירות מין חמורות וביצוע עבירות אלימות קשות נוספות. אם כן, מסוכנותו הגבוהה של המשיב והעיוות המחשבתי שנשקף מהמעשים המיוחסים לו עודם מטים את הכף לעבר הארכת מעצרו, על אף הזמן הרב שעבר (ראו: בש"פ 2158/13 מדינת ישראל נ' פלוני (3.4.2013)).

16. מאחר שהתקדמות התיק העיקרי מהווה אף היא שיקול בהחלטה האם להאריך את מעצרו של המשיב (בש"פ 552/13 מדינת ישראל נ' דלו (31.1.2013)) נתתי משקל בהקשר זה גם להצהרתו של בא-כוח המדינה כי היא נכונה לניהול המשפט בכל עת ואף נכונה לפנות בבקשה לקביעת מועדים נוספים, על מנת לסייע, ככל יכולתה, בהמשך ניהולו של המשפט לקראת סופו. לאור הצהרה זו, ולנוכח המסוכנות הרבה הנשקפת מן המשיב, כאמור, אין להורות על שחרורו.

17. אשר על כן, אני מורה על הארכת מעצרו של המשיב החל מיום 8.12.2014, בתשעים ימים נוספים או עד למתן פסק דין בתפ"ח 17416-07-12 בבית המשפט המחוזי בבאר שבע, לפי המוקדם.

ניתנה היום, ט"ו בכסלו התשע"ה (7.12.2014).

שׁוֹפֵט
